

Nevolje s Heideggerom

Neven Sesardić

Rudolf Carnap je 1931. kritizirao Heideggera ne ulazeći dublje u analizu njegovih djela i naglašavajući problematičnost jednog njegovog kratkog, ali notornog odlomka o "ništenju Ničega". Tu Carnapovu kritiku danas odbacuju i mnogi analitički filozofi, ali ne s dobrim razlozima. Ipak, koliko god Carnapov prigovor imao smisla, njegova je meta bila premala da bi se na taj način moglo dovesti u sumnju Heideggerovu filozofiju u nekom širem opsegu. Stoga predlažem alternativni pristup, u obrnutom smjeru od sljedećeg poznatog Sokratovog komentara o Heraklitovoj knjizi: "Ono što razumijem je odlično, a odatle zaključujem da je odlično i ono što nisam razumio." Nasuprot tome, iznijet ću argumente za koje se nadam da će pokojeg čitatelja, a možda i štovatelja, Heideggerovih djela potaknuti da razmisli o plauzibilnosti ove inverzije sokratovskog rezoniranja: "Mnogo toga kod Heideggera nisam razumio, a odatle zaključujem da čak ni ono što sam mislio da sam razumio vjerojatno nisam razumio."